



**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2023-04-19 Nr. 429-216
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2022 m. sausio 18 d. 21 val. 1 min. 40 sek.¹ pareiškėjos „MasterCard“ mokėjimo kortelė Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Kortelė) buvo pridėta prie mobiliųjų mokėjimų sistemos „Apple Pay“ (toliau – *Apple Pay* sistema).

2022 m. sausio 19 d. nuo 19 val. 36 min. iki 19 val. 39 min. per *Apple Pay* sistemą Kortele buvo atlikti trys mokėjimai, kurių bendra vertė 550 EUR² (toliau – Ginčijami mokėjimai). Visi trys Ginčijami mokėjimai buvo atlikti kriptoturto keityklai „Coinbase Ireland“ (toliau – Gavėja arba *Coinbase* keitykla).

2022 m. sausio 19 d. 20 val. 26 min. pareiškėja pateikė bankui prašymą dviejų Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu³ inicijuoti tarptautinės kortelių organizacijos „MasterCard“ (toliau – *MasterCard* organizacija) lėšų gražinimo procedūrą, nes neatpažįsta šių mokėjimų.

2022 m. sausio 20 d. pareiškėja pateikė bankui prašymą dėl *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūros inicijavimo trečiojo Ginčijamo mokėjimo atžvilgiu⁴, šiame prašyme taip pat nurodė, kad neatpažįsta šio mokėjimo.

2022 m. sausio 20 d. bankas informavo pareiškėją, kad *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūra Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu yra negalima.

2022 m. vasario 7 d. pareiškėja pareikalavo banko gražinti jai Ginčijamų mokėjimų sumas. Tokį savo reikalavimą pareiškėja argumentavo tuo, kad Ginčijamus mokėjimus atliko ne ji, o į kažkurio prekybininko klientų duomenų bazę įsilaužę ir klientų mokėjimų duomenis pasisavinę tretieji asmenys. Pareiškėja pažymėjo, kad nesinaudojo *Apple Pay* sistema ir pirmiau nurodyti tretieji asmenys pridėjo Kortelę prie šios sistemos be pareiškėjos žinios. Pareiškėja teigė, kad bankas neprašė jos patvirtinti Kortelės prie *Apple Pay* sistemos pridėjimo ir ji tokio Kortelės pridėjimo niekaip nepatvirtino. Pareiškėja taip pat teigė mananti, kad banko taikytos saugumo priemonės turėjo trūkumą, dėl kurių tretieji asmenys galėjo atlikti Ginčijamus mokėjimus be pareiškėjos žinios.

2022 m. vasario 21 d. bankas atsisakė tenkinti pirmiau nurodytą pareiškėjos reikalavimą.

Nesutikdama su banko sprendimu, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką dėl kilusio vartojimo ginčo nagrinėjimo. Kreipimesi pareiškėja reikalavo, kad bankas savo lėšomis gražintų jai Ginčijamų mokėjimų sumas ir atlygintų jai bet kokias išlaidas, susijusias su tarp šalių kilusio ginčo nagrinėjimu.

Pareiškėja paaiškino, kad 2022 m. sausio 19 d. per mobiliąją programėlę „Revolut“ gavo pranešimą, kad jos mokėjimo sąskaitos banke, su kuria buvo susieta Kortelė, (toliau – *Revolut* sąskaita) likutis buvo nepakankamas įvykdyti pareiškėjos inicijuotą iš *Revolut* sąskaitos mokėjimą, pareiškėja nedelsdama patikrino *Revolut* sąskaitos išrašą ir pamatė, kad įvykdyti du Ginčijami mokėjimai (250 EUR ir 200 EUR), pareiškėja naudodamasi programėle užblokavo Kortelę, iš savo mokėjimo sąskaitos kitoje finansų įstaigoje atliko 100 EUR mokėjimą į *Revolut* sąskaitą, šio mokėjimo lėšos iš *Revolut* sąskaitos buvo iš karto nurašytos ir pervestos Gavėjai (*Coinbase*

¹ Sprendime ginčui nagrinėti aktualių aplinkybių laikas nurodytas Lietuvos Respublikos laiku.

² 250 EUR, 200 EUR ir 100 EUR.

³ 250 EUR ir 200 EUR.

⁴ 100 EUR.

keityklai), t. y. šiomis lėšomis buvo įvykdytas trečiasis Ginčijamas mokėjimas (100 EUR), pareiškėja iš karto pateikė bankui prašymą Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu inicijuoti *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą, bankas atmetė šį prašymą. Pareiškėja teigė bandžiusi papildomai paaiškinti bankui susiklosčiusią situaciją, bet bankas, jos įsitikinimu, neįsigilino į jos nurodytas aplinkybes ir teikė pareiškėjai prieštarinę informaciją, įskaitant tai, kad pareiškėja savo veiksmais patvirtino Kortelės pridėjimą prie *Apple Pay* sistemos ir Ginčijami mokėjimai buvo atlikti per šią sistemą, nors pareiškėja nenaudojo *Apple Pay* sistemos. Pareiškėja yra tikra, kad jos nebuvo prašoma patvirtinti Kortelės pridėjimo prie šios sistemos, ji nepatvirtino tokio Kortelės pridėjimo ir, jos žiniomis, galimybės atsiskaityti su Gavėja (*Coinbase* keitykla) per šią sistemą net nėra. Pareiškėjos manymu, bankas nesiėmė priemonių, kad įsitikintų, ar Ginčijami mokėjimai atliekami su pareiškėjos sutikimu, ir nereagavo į tai, kad Ginčijami mokėjimai buvo atliekami kitoje valstybėje veikiančiai Gavėjai (*Coinbase* keityklai), kuri, kaip teigė pareiškėja, garsėja pinigų plovimu.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjos reikalavimais ir prašė juos atmesti.

Atsiliepime bankas nurodė, kad Ginčijami mokėjimai buvo atlikti ir autorizuoti panaudojant bekontaktį mokėjimo (atsiskaitymo) metodą per *Apple Pay* sistemą, prie kurios buvo pridėta pareiškėjos Kortelė. Banko vidaus sistemų duomenimis, pridėdant Kortelę prie *Apple Pay* sistemos, buvo suvesti teisingi kortelės duomenys ir teisingas vienkartinis saugos kodas, kurį bankas siuntė pareiškėjos telefono numeriu⁵ 2022 m. sausio 18 d. 20 val. 59 min. Minėtoje SMS žinutėje bankas teigė nurodęs pareiškėjai vienkartinio saugos kodo paskirtį ir įspėjęs, kad šiuo kodu negalima dalintis su kitais asmenimis. Bankas pabrėžė, kad, nesuvedus vienkartinio saugos kodo, Kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos nebūtų buvęs patvirtintas ir atsiskaitymai Kortele per šią sistemą nebūtų buvę įmanomi.

Bankas laikė Ginčijamus mokėjimus autorizuotais pačios pareiškėjos, tačiau papildomai nurodė manantis, kad tretieji asmenys, kaip teigė pareiškėja, galėjo inicijuoti Ginčijamus mokėjimus tik dėl to, kad pareiškėja dėl didelio neatsargumo neįvykdė Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje bei banko Privatiems klientams taikomų sąlygų⁶ (toliau – Sutartis) 9 punkte nustatytų pareigų, susijusių su Kortelės ir kitų personalizuotų duomenų naudojimu bei saugojimu.

Komentuodamas atsisakymo inicijuoti *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą priežastis, bankas paaiškino, kad *MasterCard* organizacija nenustato galimybės ginčyti mokėjimo tuo pagrindu, kad jis buvo atliktas sukčiavimo būdu, jei mokėjimo kortelės turėtojas dalyvavo vykdant tokį mokėjimą ir (ar) davė leidimą jį vykdyti. Kadangi pareiškėja autorizavo Kortelės pridėjimą prie *Apple Pay* sistemos, t. y. pati patvirtino arba perdavė vienkartinį saugos kodą tretiesiems asmenims, kad šie patvirtintų Kortelės pridėjimą prie *Apple Pay* sistemos, bankas teigė neturėjęs teisės inicijuoti *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūras.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčus Lietuvos bankas neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimai padarytu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Ginčas kilo dėl banko atsisakymo savo lėšomis gražinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas (iš viso 550 EUR) pagrįstumo.

Kreipdamasi į Lietuvos banką dėl šalių ginčo nagrinėjimo, pareiškėja papildomai reikalavo, kad bankas atlygintų jai šio ginčo nagrinėjimo išlaidas. Pažymėtina, kad vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami nemokamai. Įrodymų, kad pareiškėja būtų patyrusi kitų išlaidų, susijusių su vartojimo ginčo ne teismo tvarka Lietuvos banke nagrinėjimu (pvz., advokato paslaugų išlaidos), pareiškėja Lietuvos bankui nepateikė, Kreipimesi apie tokių išlaidų patyrimą neužsiminė ir

⁵ Iš byloje turimų duomenų matyti, kad telefono numeris, kuriuo bankas siuntė pareiškėjai vienkartinį saugos kodą, sutampa su tuo, kurį pareiškėja nurodė kreipimesi į Lietuvos banką.

⁶ <https://www.revolut.com/en-MT/legal/terms/>

reikalavimų atlyginti tokio pobūdžio išlaidas bankui nereiskė. Į banką, o vėliau į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėja kreipėsi tiesiogiai pati, o ne per atstovą (pvz., advokatą), todėl pagrindo manyti, kad pareiškėja galėjo turėti atstovavimo ir (ar) kitokių teisinių paslaugų išlaidų, nenustatyta. Atsižvelgiant į pirmiau nurodytas aplinkybes, šalių ginčo nagrinėjimo Lietuvos banke išlaidų atlyginimo klausimais šiame sprendime toliau nebus plačiau pasisakoma, laikant, kad esminis ginčo nagrinėjimo metu pareiškėjos keliamas bankui reikalavimas yra savo lėšomis gražinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas.

Pirmiau nurodytą reikalavimą bankui pareiškėja iš esmės argumentavo tuo, kad Ginčijami mokėjimai buvo įvykdyti be jos žinios ir sutikimo, tretiesiems asmenims neteisėtu būdu panaudojus jos Kortelės duomenis, be pareiškėjos žinios ir patvirtinimo pridėjus Kortelę prie *Apple Pay* sistemos ir per šią sistemą atlikus Ginčijamus mokėjimus. Pareiškėja taip pat teigė mananti, kad pirmiau nurodyti trečiųjų asmenų neteisėti veiksmai buvo atlikti dėl to, kad bankas neužtikrino pakankamų saugumo priemonių. Bankas teigė, kad Ginčijami mokėjimai buvo inicijuoti ir autorizuoti šalių iš anksto sutartu būdu, bankas teisėtai ir pagrįstai juos įvykdė ir dėl to neturi pareigos tenkinti pareiškėjos reikalavimo. Argumentuodamas atsisakymą tenkinti pareiškėjos reikalavimą, bankas taip pat rėmėsi Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta aplinkybe, t. y. mokėtojo dideliu neatsargumu, kuriam esant mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas yra atleidžiamas nuo pareigos gražinti mokėtojui neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą, o dėl neautorizuotos mokėjimo operacijos atsiradę nuostoliai tenka mokėtojui.

Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėja buvo prašiusi banko inicijuoti *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą, tačiau banko buvo informuota, kad ši procedūra yra negalima. Kreipimesi pareiškėja nereiskė bankui pretenzijų dėl pirmiau nurodytos procedūros neinicijavimo ir nekėlė bankui jokių su tuo susijusių reikalavimų, t. y. pareiškėja aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė reikalaujanti paties banko gražinti jai Ginčijamų mokėjimų sumas. Atsižvelgiant į tai, banko papildomai Lietuvos bankui nurodytos aplinkybės, susijusios su *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūros neinicijavimu, šiame sprendime toliau nebus plačiau analizuojamos ir Lietuvos bankas dėl jų atskirai nepasisakys.

Ginčo šalis sieja mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą ir atsakomybę, mokėjimo paslaugas, jų teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Mokėjimų įstatymas.

Siekiant išspręsti tarp pareiškėjos ir banko kilusį ginčą, Lietuvos banko vertinimu, būtina nustatyti, ar nagrinėjamu atveju: 1) Ginčijami mokėjimai laikytini autorizuotais; 2) bankas turėjo (turi) pareigą savo lėšomis gražinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas; 3) bankas ėmėsi saugumo priemonių, kurios būtų galėjusios padėti išvengti Ginčijamų mokėjimų įvykdymo.

1. Dėl Ginčijamų mokėjimų autorizavimo

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo operacija laikoma autorizuota tik tada, kai mokėtojas duoda sutikimą ją vykdyti. Sutikimas gali būti duodamas ir per lėšų gavėją. Jei sutikimo nėra, laikoma, kad mokėjimo operacija yra neautorizuota (Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 2 dalis). Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 3 punktu ir 29 straipsnio 1 punktu, sutikimo davimo sąlygos ir tvarka turi būti aptartos mokėtojo ir jo mokėjimo paslaugų teikėjo sudaromoje mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje.

Šalių sudarytos Sutarties 14 punkte nustatyta, kad: Mokėjimus atlikti ir išgryninti pinigų taip pat galite naudodamiesi „Revolut“ kortele. Tai galite padaryti įvesdami savo „Revolut“ kortelės duomenis (kortelės numerį, galiojimo datą ir CVC numerį) arba PIN kodą. <...> Sutikimą atlikti mokėjimus savo „Revolut“ kortele taip pat duodate: <...> pateikdami „Revolut“ kortelės numerį ir kitą informaciją prekybininkui ar paslaugų teikėjui ir patvirtindami šį mokėjimą naudojant „3D Secure“ metodą <...>“

Remdamasis Sutarties 14 punktu ir vidaus sistemų duomenimis, patvirtinančiais, kad bankas 2022 m. sausio 18 d. 20 val. 59 min. pareiškėjos telefono numeriu išsiuntė jai SMS žinutę su vienkartinio saugos kodu, skirtu Kortelės pridėjimui prie *Apple Pay* sistemos patvirtinti, netrukus po to Kortelės pridėjimas prie šios sistemos buvo patvirtintas šiuo kodu ir vėliau per šią sistemą buvo inicijuoti ir šioje sistemoje nustatyta tvarka patvirtinti Ginčijami mokėjimai, bankas laiko Ginčijamus mokėjimus autorizuotais, t. y. atliktais esant pareiškėjos sutikimui vykdyti Ginčijamus mokėjimus.

Kaip matyti, darydamas pirmiau nurodytas išvadas, bankas iš esmės rėmėsi vidaus sistemose užfiksuotais įvykiais ir jų atitiktimi Sutartyje bendrais bruožais apibrėžtiems sutikimo

vykdyti mokėjimo operacijas davimo kriterijais, neatsižvelgdamas į pareiškėjos nurodytas individualias aplinkybes, susijusias su galimu Kortelės duomenų neteisėtu panaudojimu, ir atskirai nevertindamas Ginčijamų mokėjimų inicijavimo ir autorizavimo aplinkybių (pvz., iš ko, kada kaip Gavėja gavo sutikimą Kortelės ir (ar) kitų duomenų pagrindu inicijuoti Ginčijamus mokėjimus, kas ir kaip per *Apple Pay* sistemą patvirtino Ginčijamus mokėjimus ir pan.), nors būtent šios aplinkybės, Lietuvos banko nuomone, turi esminės reikšmės, vertinant, ar Ginčijami mokėjimai laikytini autorizuotais.

Apie tai, kad mokėjimo operacijų autorizuotumo klausimai negali būti vertinami izoliuotai (pvz., vien tik remiantis mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjų vidaus sistemose užfiksuotais įvykiais ir (ar) formaliais sutikimo vykdyti mokėjimo operacijas davimo kriterijais), ypač tada, kai turima duomenų, kad prieš mokėtoją galėjo būti įvykdyta sukčiavimo ataka ir mokėtojo valios atlikti ginčijamą mokėjimo operaciją galėjo nebūti, Lietuvos bankas yra ne kartą plačiau pasisakęs savo ginčų nagrinėjimo praktikoje⁷, tokios praktikos nuosekliai laikomasi ir šiame sprendime.

Vien aplinkybė, kad nagrinėjamu atveju banko vidaus sistemose buvo užfiksuota, kad atliekant Ginčijamus mokėjimus buvo panaudoti pareiškėjos Kortelės duomenys ir banko pareiškėjai SMS žinute siųstas vienkartinis saugos kodas, kuriuo patvirtintas Kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos, savaime neįrodo, kad Ginčijami mokėjimai per *Apple Pay* sistemą buvo atlikti esant pareiškėjos valiai ir sutikimui, kaip jis suprantamas Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalies kontekste.

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje ir Sutarties 14 punkte, kuriuo rėmėsi bankas, teigdamas, kad Ginčijami mokėjimai laikyti atliktais buvus pareiškėjos sutikimui, yra gana aiškiai nustatyta, kad veiksmus, kurie pareiškėjos, kaip mokėtojos, ir banko, kaip mokėtojos mokėjimo paslaugų teikėjo, santykiuose reikš pareiškėjos sutikimo vykdyti mokėjimo operacijas davimą, aktyviais veiksmais turėtų atlikti pati pareiškėja. Įrodymų, kurie patvirtintų, kad Kortelės duomenis *Apple Pay* sistemai perdavė, vienkartinio saugos kodu Kortelės pridėjimą prie *Apple Pay* sistemos patvirtino ir Ginčijamus mokėjimus per šią sistemą atliko ir (ar) kitu būdu savo sutikimą inicijuoti Ginčijamus mokėjimus *Apple Pay* sistemai, Gavėjai ir (ar) kitiems asmenims, dalyvavusiems inicijuojant ir vykdant Ginčijamus mokėjimus, davė pati pareiškėja, bankas Lietuvos bankui nepateikė.

Pareiškėja teigė, kad *Apple Pay* sistema nesinaudojo ir Ginčijamus mokėjimus per šią sistemą atliko ne ji, o tretieji asmenys, kurie galimai įsilaužė į vieno iš prekybininkų, kuriems pareiškėja galimai buvo anksčiau nurodžiusi Kortelės duomenis ir (ar) su kuriais pareiškėja buvo anksčiau atsiskačiusi Kortelee, duomenų bazę ir pasisavino pareiškėjos Kortelės duomenis, kuriuos vėliau panaudojo Kortelei prie *Apple Pay* sistemos pridėti ir Ginčijamiems mokėjimams per šią sistemą atlikti. Nors pirmiau nurodytų aplinkybių pareiškėja detaliau nepakomentavo ir įrodymų, kurie galėtų patvirtinti šias aplinkybes, nei bankui, nei Lietuvos bankui nepateikė, svarbu pažymėti, kad Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime bankas pažymėjo po pareiškėjos kreipimosi į banką nustatęs, kad įrenginys, kuriuo Kortelė buvo pridėta prie *Apple Pay* sistemos ir kuriuo per šią sistemą vėliau buvo atlikti Ginčijami mokėjimai, priklausė ne pareiškėjai, o trečiajam asmeniui⁸.

Taigi, nepaisant to, kad byloje neturima duomenų, kurie leistų tiksliai nustatyti, kaip ir kada Kortelės duomenys galėjo tapti žinomi tretiesiems asmenims, abiejų ginčo šalių parodymai dėl to, kad Kortelė prie *Apple Pay* sistemos buvo pridėta, Ginčijami mokėjimai per šią sistemą buvo atlikti ir šioje sistemoje nustatyta tvarka patvirtinti iš trečiajam asmeniui, o ne pareiškėjai, priklausančio įrenginio, sutampa, o tai leidžia daryti prielaidą, kad Ginčijamus mokėjimus per *Apple Pay* sistemą, kaip ir teigė pareiškėja, galimai atliko ne pati pareiškėja, o trečiasis asmuo.

Esant duomenų, kad mokėtojui išduota mokėjimo priemone ir (arba) jos duomenimis galėjo būti pasinaudota neteisėtai, ir neturint objektyvių ir pakankamų įrodymų, kad mokėjimo operacija, kurios autorizuotumą mokėtojas neigia, buvo atlikta esant mokėtojo sutikimui, tokia mokėjimo operacija, Lietuvos banko nuomone, negalėtų būti laikoma autorizuota.

Įrodymų pakankamumo taisyklė civiliniame procese grindžiama vadinamąja tikėtinumo taisykle (tikimybių pusiausvyros principu). Kasacinio teismo jurisprudencijoje ne kartą pažymėta, kad įrodinėjimas civiliniame procese turi savo specifiką, – nenustatyta, kad išvadą apie tam tikrų faktų buvimą galima daryti tik tada, kai dėl jų egzistavimo absoliučiai nėra abejonių; išvadą apie faktų buvimą teismas civiliniame procese gali daryti ir tada, kai tam tikros abejonės dėl fakto buvimo

⁷ Pavyzdžiui, ginčo bylos Nr. [2022-00586](#) ir [2022-02496](#).

⁸ Citata iš banko atsiliepimo: „<...> patikrinus Mokėjimo kortelės įvykių registrą buvo pastebėta, jog 2022 m. sausio 18 d. Mokėjimo kortelė buvo pirmą kartą susieta su *Apple Pay* su Pareiškėjai nepriklausančio mobilios įrenginio, pavadinimu (*duomenys neskelbiami*), pagalba <...> turint omeny tai, jog visi Ginčijami mokėjimai buvo atlikti kaip *Apple Pay* atsiskaitymai, o, remiantis Mokėjimo kortelės įvykių registru, prieš tai Mokėjimo kortelė niekada nebuvo susieta su *Apple Pay*, Bendrovės specializuotos pinigų grąžinimo komandos nariai konstatavo, jog visi Ginčijami mokėjimai buvo atlikti su *Apple Pay* iš to paties, pašalinio (*duomenys neskelbiami*) mobilios įrenginio <...>“

išlieka, tačiau byloje esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus.⁹

Byloje žinomos Ginčijamų mokėjimų atlikimo aplinkybės, su jomis susijusių faktinių įvykių seka ir ginčo šalių pateikti paaiškinimai, Lietuvos banko nuomone, leidžia daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju galėjo būti taip, kad tretieji asmenys, gavę iš pareiškėjos tiesiogiai ir (ar) kitu būdu Kortelės duomenis, neteisėtai juos panaudojo Kortelei prie *Apple Pay* sistemos pridėti, išviliojo iš pareiškėjos banko jai siųstą vienkartinį saugos kodą, skirtą Kortelės pridėjimui prie šios sistemos patvirtinti, ir vėliau per šią sistemą be pareiškėjos žinios ir (ar) valios atliko Ginčijamus mokėjimus Gavėjai, kuri, galimai suklaidinta šių trečiųjų asmenų, manė gavusi pačios pareiškėjos, kaip Kortelės turėtojos, sutikimą vykdyti Ginčijamus mokėjimus ir dėl to per savo mokėjimo paslaugų teikėją įprasta tvarka perdavė bankui atitinkamus mokėjimo nurodymus kartu su patvirtinimais, kad buvo gautas būtent pačios pareiškėjos sutikimas vykdyti nurodymus, nors jis faktiškai nebuvo duotas.

Įvertinęs ginčo šalių pateiktus paaiškinimus ir įrodymus, Lietuvos bankas nenustatė objektyvių ir pakankamų pagrindų, leidžiančių teigti, kad Ginčijami mokėjimai buvo įvykdyti esant pareiškėjos valiai ir sutikimui, kaip jis suprantamas Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio dalies kontekste, todėl konstatuotina, kad Ginčijami mokėjimai laikytini neautorizuotais.

2. Dėl banko pareigos savo lėšomis gražinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas

Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 38 straipsnio 1 dalimi, nesant Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 1 ir 3 dalyje nustatytų aplinkybių, mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas privalo gražinti mokėtojui visą neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą ne vėliau kaip iki darbo dienos nuo sužinojimo apie tokios mokėjimo operacijos įvykdymą, išskyrus atvejus, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas turi pagrįstų priežasčių įtarti mokėtojo sukčiavimą ir apie šias priežastis raštu praneša priežiūros institucijai (Lietuvos bankui).

Mokėtojui tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jeigu jis juos patyrė veikdamas nesažiningai arba tyčia ar dėl didelio neatsargumo neįvykdęs vienos ar kelių to paties įstatymo 34 straipsnyje nustatytų pareigų, susijusių su mokėjimo priemonės ir personalizuotų saugumo duomenų naudojimu¹⁰ (Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalis).

Vadovaujantis Mokėjimų įstatymo 37 straipsnio 1 ir 3 dalimis, pareiga įrodyti, kad mokėjimo operacijos autentiškumas buvo patvirtintas, ji buvo tinkamai užregistruota, įrašyta į sąskaitas ir jos nepaveikė techniniai trikdžiai arba kiti mokėjimo paslaugų teikėjo teikiamos paslaugos trūkumai, tenka mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui. Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas nereikalauja saugesnio autentiškumo patvirtinimo, mokėtojui dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai tenka tik tuo atveju, jeigu jis veikė nesažiningai.

Remiantis pirmiau nurodytų Mokėjimų įstatymo straipsnių nuostatomis, darytina išvada, kad mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas (nagrinėjamu atveju – bankas) gali būti visiškai atleistas nuo pareigos gražinti mokėtojui neautorizuotos mokėjimo operacijos sumą ir, kai taikytina, atkurti mokėjimo sąskaitos, iš kurios ta suma nurašyta, likutį, kuris būtų buvęs, jeigu neautorizuota mokėjimo operacija nebūtų buvusi įvykdyta, tik tada, kai įrodomas mokėtojo sukčiavimas (nesąžiningumas arba tyčia) arba didelis neatsargumas (Mokėjimų įstatymo 37 straipsnio 3 dalis ir 39 straipsnio 3 dalis), ir (arba) tik tada, kai mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjas nereikalauja saugesnio autentiškumo patvirtinimo ir nenustatomas pareiškėjo nesažiningumas (Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 4 dalis).

Kaip nurodyta pirmiau, Ginčijami mokėjimai buvo inicijuoti, panaudojant pareiškėjos Kortelės duomenis ir banko SMS žinute pareiškėjai siųstą vienkartinį saugos kodą, skirtą Kortelės pridėjimui prie *Apple Pay* sistemos patvirtinti (toliau – Konfidenciali informacija).

Tarp šalių nėra ginčo dėl to, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja galėjo veikti nesažiningai arba tyčia, todėl galimas mokėtojo sukčiavimas, kaip pagrindas atleisti mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėją nuo pareigos atlyginti mokėtojui nuostolius dėl neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo, šiame sprendime atskirai nebus plačiau analizuojamas.

Iš byloje turimų duomenų matyti, kad bankas taikė saugesnio autentiškumo patvirtinimo

⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008 m. rugpjūčio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-304/2008; 2009 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-101/2009 ir kt.

¹⁰ Mokėjimų įstatymo 34 straipsnis nustato mokėtojui, kuriam išduota mokėjimo priemonė, šias pareigas: 1) naudotis mokėjimo priemone pagal jos išdavimą ir naudojimą reglamentuojančias sąlygas; 2) sužinojus apie mokėjimo priemonės praradimą, vagystę arba neteisėtą pasisavinimą ar neautorizuotą jos naudojimą, nedelsiant apie tai pranešti mokėjimo paslaugų teikėjui arba jo nurodytam subjektui; 3) gavus mokėjimo priemonę, imtis veiksmų, kad būtų apsaugoti personalizuoti saugumo duomenys.

procedūrą¹¹, todėl saugesnio autentiškumo patvirtinimo nereikalavimas, kaip pagrindas taikyti mokėtojo mokėjimo paslaugų teikėjui atsakomybę už nuostolius, atsiradusius dėl neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo, šiame sprendime taip pat atskirai nebus plačiau analizuojamas.

Taigi, sprendžiant, ar banko atsisakymas gražinti pareiškėjai Ginčijamų mokėjimų sumas laikytinas pagrįstu, būtina įvertinti, ar pareiškėjos elgesys, naudojant Kortelę ir disponuojant Konfidencialia informacija, vertintinas kaip didelis neatsargumas, dėl kurio dėl Ginčijamų mokėjimų įvykdymo atsiradę pareiškėjos nuostoliai, kaip nustatyta Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje, tektų pačiai pareiškėjai.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad didelis neatsargumas pasireiškia neprotingu arba išskirtiniu rūpestingumo nebuvimu, kai asmuo nėra tiek rūpestingas, kiek akivaizdžiai būtina esamomis aplinkybėmis¹².

Dėl mokėtojo neatsargumo laipsnio vertinimo, pagrindinių jo kriterijų ir glaudaus ryšio su ginčo byloje nustatytų individualių specifinių aplinkybių visuma Lietuvos bankas yra ne kartą plačiau pasisakęs savo ginčų nagrinėjimo praktikoje¹³, todėl šiame sprendime bus pasisakoma tik šiai konkrečiai ginčo bylai aktualiais aspektais.

Neautorizuotos mokėjimo operacijos įvykdymo atveju didelis neatsargumas yra sietinas su vienos ar kelių Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje mokėtojui nustatytų pareigų, susijusių su mokėjimo priemonės ir personalizuotų saugumo duomenų naudojimu, nevykdymu. Panašios pareigos nustatytos ir šalių sudarytoje Sutartyje (pvz., Sutarties 9 dalyje „Jūsų saugumo informacijos ir „Revolut“ kortelės apsauga“, 11 dalyje „Ar yra kokių nors „Revolut programėlės ar „Revolut“ kortelės naudojimo apribojimų?“ ir kt.).

Remiantis pirmiau nurodytomis Mokėjimų įstatymo ir Sutarties nuostatomis, darytina išvada, kad išduotos Kortelės ir Konfidencialios informacijos saugumo užtikrinimas yra viena iš pagrindinių pareiškėjos, kaip Kortelės turėtojos, pareigų. Būtent šios pareigos vykdymas ir (ar) nevykdymas turi esminės reikšmės sprendžiant tarp šalių kilusį ginčą. Manytina, kad pareiškėjos elgesys galėtų būti laikomas itin neatsargiu, jei būtų nustatyta, kad pareiškėja nesiėmė adekvačių veiksmų ir (arba) nesusilaikė nuo tam tikrų veiksmų, kad užtikrintų pirmiau nurodytos pareigos tinkamą vykdymą.

Byloje neturima duomenų, kad nagrinėjamam ginčui aktualiu laikotarpiu į banko vidaus sistemas būtų įsilaužta ir (arba) jas būtų paveikę techniniai trikdžiai, dėl kurių Konfidenciali informacija galėjo tapti žinoma tretiesiems asmenims ir (arba) dėl kurių tretieji asmenys dėl nuo banko priklausančių aplinkybių būtų kitaip įgiję galimybę neteisėtai pasinaudoti Konfidencialia informacija. Duomenų, kad prie pareiškėjos *Revolut* sąskaitos būtų jungtasi iš kito, negu pareiškėja įprastai naudojosi sutartinių santykių su banku metu, įrenginio, taip pat nenustatyta. Vadinasi, Konfidenciali informacija tretiesiems asmenims turėjo tapti žinoma kitu būdu.

Byloje nustatytos aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad Konfidenciali informacija galėjo tapti žinoma tretiesiems asmenims, atlikusiems per *Apple Pay* sistemą Ginčijamus mokėjimus, 2022 m. sausio 18 d., t. y. beveik prieš 23 valandas iki atliekant Ginčijamus mokėjimus. Nei bankui, nei Lietuvos bankui pareiškėja neatskleidė, kas vyko 2022 m. sausio 18 d., kai bankas atsiuntė pareiškėjai vienkartinį saugos kodą, kuriuo už kelių minučių buvo patvirtintas Kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos (pvz., ar ji tuo metu kam nors atskleidė Kortelės duomenis, bandė su kažkuo atsiskaityti Kortele ar pan.).

Remiantis kitomis pareiškėjos nurodytomis aplinkybėmis, darytina išvada, kad ji pripažįsta atskleidusi Kortelės duomenis neįvardytam prekybininkui, į kurio duomenų bazę, kaip teigė pareiškėja, galėjo būti įsilaužta, pasisavinant jos, kaip šio prekybininko klientės, mokėjimų duomenis. Jokių įrodymų, galinčių pagrįsti pareiškėjos pirmiau nurodytas galimo Konfidencialios informacijos pasisavinimo aplinkybes, pareiškėja nepateikė. Duomenų, kad dėl galimo neteisėto jos duomenų ir (ar) Konfidencialios informacijos pasisavinimo ir (ar) panaudojimo pareiškėja būtų kreipusis į teisėsaugos institucijas, byloje taip pat nėra.

Atkreiptinas dėmesys, kad apie tai, kad ne ji atliko Ginčijamus mokėjimus ir jos Kortelės duomenys galėjo būti neteisėtai pasisavininti, pareiškėja informavo banką tik 2022 m. sausio 20 d., t. y. kitą dieną po Ginčijamų mokėjimų atlikimo. Prieš tai, kai 2022 m. sausio 19 d. pateikė bankui prašymą inicijuoti *Mastercard* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą, šiame prašyme pareiškėja nurodė tik tai, kad neatpažįsta dviejų iš Ginčijamų mokėjimų ir kad Kortelė tebėra jos žinioje, nors turėjo galimybę šiame prašyme ir (ar) kitu būdu pateikti bankui detalesnę informaciją apie

¹¹ Kortelės pridėjimo prie *Apple Pay* sistemos patvirtinimas vienkartinio saugos kodu, kuris išsiųstas pareiškėjos telefono numeriu ir turėjo likti žinomas tik pačiai pareiškėjai. Nesuvedus šio kodo, kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos nebūtų buvęs įmanomas.

¹² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-180-378/2017.

¹³ Pavyzdžiui, ginčo bylos Nr. [2022-00586](#) ir [2022-02496](#).

susiklosčiusią situaciją (pvz., nurodyti, kad jos Kortelės duomenys galėjo būti neteisėtai pasisavinti ir panaudoti ir (ar) kad ne ji atliko šiuos mokėjimus, susisiekti su banku per pokalbių programėlę ir pan.). Be to, kaip matyti iš bylos duomenų, 2022 m. sausio 20 d. per pokalbių programėlę kreipdamasi į banką, pareiškėja pirmiausia kėlė klausimus dėl jos *Revolut* sąskaitoje neatvaizduoto kito 2022 m. sausio 19 d. atlikto mokėjimo ir tik vėliau, t. y. praėjus beveik 40 min. nuo pokalbio su banko darbuotoju pradžios, informavo banką, kad jos Kortelės duomenys galimai buvo pasisavinti ir kad ne ji atliko Ginčijamus mokėjimus.

Svarbu pažymėti ir tai, kad vien Kortelės duomenų žinojimas, remiantis byloje turimais duomenimis, neįgalino trečiųjų asmenų per *Apple Pay* sistemą atlikti Ginčijamų mokėjimų. Tam, kad tretieji asmenys galėtų atlikti šiuos mokėjimus per *Apple Pay* sistemą, buvo būtina patvirtinti Kortelės pridėjimą prie šios sistemos banko SMS žinute pareiškėjos telefono numeriu siūstu vienkartinio saugos kodu.

Nors pareiškėja neigė gavusi iš banko SMS žinutę su pirmiau nurodytu vienkartinio saugos kodu, bankas pateikė įrodymus, patvirtinančius, kad tokia SMS žinutė pareiškėjai buvo išsiųsta 2022 m. sausio 18 d. 20 val. 59 min. Kadangi be šio vienkartinio saugos kodo panaudojimo Kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos nebūtų buvęs įmanomas, pagrindo manyti, kad pareiškėja negavo banko SMS žinutės su vienkartinio saugos kodu, Lietuvos bankas neturi.

SMS žinutėje, kurioje pareiškėjai buvo siūstas vienkartinis saugos kodas, bankas buvo nurodęs „*Revolut verification code for Apple Pay: *****. Never share it with anyone, ever.*“ Jei, kaip teigė pareiškėja, ji nesinaudojo *Apple Pay* sistema ir neturėjo tikslo ja naudotis, pareiškėjai turėjo kilti įtarimų, kodėl bankas jai siunčia tokią SMS žinutę, tačiau duomenų, kad, gavusi šią SMS žinutę, pareiškėja būtų kreipusis į banką ir bandžiusi išsiaiškinti šios SMS žinutės ir joje nurodyto vienkartinio saugos kodo siuntimo priežastis, byloje nėra. Į banką pareiškėja pirmą kartą kreipėsi tik po beveik 24 valandų nuo šios SMS žinutės gavimo, kai Ginčijami mokėjimai jau buvo atlikti.

Kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos banko pareiškėjai SMS žinute siūstu vienkartinio saugos kodu buvo patvirtintas praėjus 2 min. 40 sek. nuo šios SMS žinutės išsiuntimo. Nors pareiškėja neatskleidė, kam ir koku tikslu perdavė (atskleidė) vienkartinį saugos kodą, byloje turimi duomenys ir nustatytų įvykių seka leidžia daryti išvadą, kad pareiškėja pati atskleidė šį kodą tretiesiems asmenims, nes kitaip tretieji asmenys šio kodo nebūtų turėję ir juo nebūtų galėję patvirtinti Kortelės pridėjimo prie *Apple Pay* sistemos.

Remiantis byloje turimais duomenimis, iki Ginčijamų mokėjimų įvykdymo pareiškėja jau keletą metų naudojosi banko (prieš tai *Revolut Payments UAB*, kuri buvo prijungta prie banko) teikiamomis mokėjimo paslaugomis, tad pareiškėjos turima naudojimosi Kortele ir kitomis banko teikiamomis paslaugomis patirtis, Lietuvos banko vertinimu, turėjo būti pakankama, kad ji būtų galėjusi suprasti, kad Konfidencialios informacijos ir (ar) bet kokių kitų personalizuotų saugos duomenų perdavimas tretiesiems asmenims ir (arba) kitoks atskleidimas gali lemti ne tik Konfidencialios informacijos praradimą ir (ar) neteisėtą jos panaudojimą, bet ir neautorizuotų mokėjimo operacijų Kortele ir (ar) iš *Revolut* sąskaitos įvykdymą.

Primintina, kad, siūsdamas pareiškėjai vienkartinį saugos kodą, bankas specifiškai pabrėžė jai, kad šiuo kodu negalima dalintis su kitais asmenimis, tačiau, remiantis byloje turimais duomenimis, pareiškėja nepaisė tokio banko įspėjimo ir būtent tai lėmė, kad tretieji asmenys, gavę iš pareiškėjos vienkartinį saugos kodą, sugebėjo iš savo įrenginio pridėti Kortelę prie *Apple Pay* sistemos ir vėliau per šią sistemą atlikti Ginčijamus mokėjimus.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pareiškėja, pastebėjusi dviejų iš Ginčijamų mokėjimų įvykdymą, užuot iš karto kreipusis į banką, pirmiausia papildė savo *Revolut* sąskaitą 100 EUR, t. y. iš savo mokėjimo sąskaitos kitoje finansų įstaigoje atliko mokėjimą į *Revolut* sąskaitą, ir tik po beveik valandos nuo visų trijų Ginčijamų mokėjimų atlikimo pateikė bankui prašymą Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu inicijuoti *MasterCard* organizacijos lėšų gražinimo procedūrą. Remiantis byloje turimais duomenimis, toks *Revolut* sąskaitos papildymas lėmė tai, kad buvo įvykdytas paskutinis iš trijų Ginčijamų mokėjimų (100 EUR), nes iki minėto *Revolut* sąskaitos papildymo *Revolut* sąskaitoje buvęs lėšų likutis buvo nepakankamas šiam Ginčijamam mokėjimui įvykdyti.

Įvertinus ginčo byloje turimus duomenis, darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja nesilaikė Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje bei Sutartyje nustatytų pareigų, susijusių su Konfidencialios informacijos saugojimu, o jos elgesys, iš esmės besiskiriantis nuo atsargaus elgesio reikalavimų, laikytinas itin neatsargiu, galiausiai lėmusiu Ginčijamų mokėjimų įvykdymą. Byloje turimi duomenys leidžia teigti, kad jeigu pareiškėja būtų buvusi pakankamai atidi ir kritiška jai teikiamos, anksčiau jau turėtos ir (arba) žinomos informacijos bei savo atliekamų veiksmų atžvilgiu, ji būtų supratusi, kad atlieka veiksmus, kurių ne tik nereikia atlikti, bet ir, laikantis Mokėjimų įstatymo 34 straipsnyje ir Sutartyje nustatytų pareigų, negalima atlikti, ir būtų laiku nutraukusi

šiuos veiksmus (neperdavusi tretiesiems asmenims vienkartinio saugos kodo, nepapildžiusi *Revolut* sąskaitos po to, kai turėjo pagrindo įtarti, kad iš šios sąskaitos mėginama neteisėtu būdu pasisavinti lėšas, ir kt.) ir Ginčijami mokėjimai nebūtų buvę įvykdyti.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, konstatuotina, kad yra pagrindas pareiškėjai taikyti Mokėjimų įstatymo 39 straipsnio 3 dalį, nustatančią, kad mokėtojui tenka visi dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų atsiradę nuostoliai, jei jis juos patyrė dėl didelio neatsargumo.

3. Dėl banko taikytų saugumo priemonių

Kaip minėta pirmiau, nagrinėdamas ginčus Lietuvos bankas neatlieka patikrinimų tam, kad nustatytų, ar nebuvo pažeisti finansų įstaigų veiklai keliami teisės aktų reikalavimai. Lietuvos bankas remiasi ginčo šalių pateiktais konkrečiais įrodymais, kurių pagrindu priima sprendimą.

Vien aplinkybė, kad dėl nuo pareiškėjos priklausiusių aplinkybių buvo inicijuoti ir įvykdyti Ginčijami mokėjimai, savaime nepagrindžia pareiškėjos nurodytos aplinkybės, kad banko taikytos klientų, įskaitant pareiškėją, apsaugos priemonės buvo nepakankamos ir (ar) neatitinkančios teisės aktų reikalavimų.

Duomenų, kad bankas būtų nevykdęs finansų rinką reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir (ar) nesiėmęs priemonių užtikrinti savo klientų, įskaitant pareiškėjos, banke laikomų lėšų saugumo, nagrinėjant ginčą nenustatyta. Priešingai, iš byloje turimų duomenų matyti, kad bankas taikė saugesnio autentiškumo patvirtinimo procedūrą, užtikrino, kad Kortelės pridėjimas prie *Apple Pay* sistemos nebūtų įmanomas be pareiškėjos žinios ir dalyvavimo, t. y. būtų patvirtintas tik pareiškėjai žinomu vienkartinio saugos kodu. Jei, kaip konstatuota pirmiau, pareiškėja nebūtų atskleidusi tretiesiems asmenims banko jai siūsto vienkartinio saugos kodo, tretieji asmenys nebūtų galėję pridėti Kortelės prie *Apple Pay* sistemos ir per šią sistemą pareiškėjos vardu atlikti Ginčijamų mokėjimų.

Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kai įvykdytos visos mokėjo ir mokėjimo paslaugų teikėjo mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje nustatytos sąlygos, mokėjo sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo, išskyrus atvejus, kai tai draudžia kiti teisės aktai. Teisės aktai nedraudžia pareiškėjai ir (arba) kitiems banko klientams naudotis Gavėjos (*Coinbase* keityklos) paslaugomis ir (arba) tuo tikslu atlikti jai mokėjimus, bankui pateikti mokėjimo nurodymai vykdyti Ginčijamus mokėjimus atitiko šalių iš anksto sutartas sąlygas, o kad Ginčijamus mokėjimus atliko ne pareiškėja, bankui tapo žinoma tik po to, kai Ginčijami mokėjimai buvo atlikti, tad objektyvaus ir teisėto pagrindo atsisakyti priimti vykdyti ir įvykdyti Ginčijamus mokėjimus bankas neturėjo.

Įvertinus pirmiau išdėstytas ginčo byloje nustatytas aplinkybes ir padarytas išvadas, konstatuotina, kad nėra pagrindo laikyti pareiškėjos reikalavimo bankui savo lėšomis gražinti Ginčijamų mokėjimų sumas pagrįstu ir jo tenkinti, todėl pareiškėjos reikalavimas yra atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.